

1. Герасимчук В. Стратегічне управління підприємством: Графічне моделювання: Навч. посіб./ Василь Герасимчук,; М-во освіти України. Київський нац. екон. ун-т. - К.: КНЕУ, 2000. - 360 с.
2. Герасимчук В. Управління підприємством як соціально-економічною системою: функціональний підхід // Економіка України. – 2003. – № 4. – С.12-18
3. Гетьман О. Економіка підприємства: Навчальний посібник / О. Гетьман, В. Шаповал,; Мін-во освіти і науки України, Дніпропетровський ун-т економіки і права. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 487 с.
4. Економіка підприємства: Навчальний посібник/ П.В. Круш, В.І. Подвігіна, Б. М. Сердюк та ін. – К.: Ельга-Н: КНТ, 2007. – 777 с.
5. Стефінін В. Система управління якістю праці на підприємствах // Україна: аспекти праці. – 2007. – № 4. – С. 45-49 :
6. Управління підприємницькою діяльністю: монографія / Авт. кол.: А.В. Чупіс, М.І. Залудяк, О.Л. Кашенко та ін. – Суми: Університетська кника, 1999. – 331 с.

УДК 339.09

Н.В. Бакало, к.е.н., доцент
С.М. Катрич, студент

*Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка*

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ, ЩО ЗДІЙСНЮЮТЬ ЗЕД

Перехід економіки до ринкових відносин спричинив ускладнення в діяльності кожного підприємства незалежно від форми власності, галузі й напрямів прикладання зусиль, правового статусу тощо. В міру ускладнення зовнішнього середовища, змін технології, на якій базується робота підприємства, поява нових цілей висуває на перший план необхідність застосування ідеології стратегічного менеджменту.

Однак, при здійсненні на Україні економічних реформ дії підприємств, що займаються зовнішньоекономічною діяльністю та їх керівництва зводиться, в більшості випадків, лише до простого реагування на зміни, тобто рух вслід за подіями. Саме невизначеність та надзвичайний динамізм ринків України підкреслюють необхідність використання концепції стратегічного управління. Ось чому знання умов стратегічного

менеджменту, стратегій розвитку конкурентних переваг підприємства в межах загальної стратегії, механізмів реалізації стратегій і підстратегій – це одна визначальних умов успіху управління українських підприємств, що займаються зовнішньоекономічною діяльністю і економіки в цілому.

Серед наукових праць, які присвячені проблемі стратегічного підприємницького управління, можна виділити роботи таких відомих вчених-економістів: К. Бляйхера, Г. Гінтерхубера, В. Кірша, В. Кріга, Г. Геффарта, Дж. Пробста та Г. Ульриха, а також вітчизняних авторів З. Шершньової й С. Оборської.

Питання розробки стратегії та оцінки економічної ефективності ЗЕД підприємства висвітлені в роботах зарубіжних та вітчизняних науковців. Проблемами ефективності ЗЕД займаються такі вчені, як Т. Мирлобова, яка запропонувала методику розрахунку ефективності ЗЕД, що представляє собою сукупність таких показників, як абсолютна ефективність експорту, економічна ефективність реалізації експортних товарів на зовнішньому ринку, ефективність використання виробничих та оборотних фондів при експорті; А. Яковлев, який розробив систему оцінки ефективності для різних агентів міжнародного бізнесу та дав визначення коефіцієнту кредитного впливу. А. Дем'яненко запропонував використання кількісних показників при оцінці ЗЕД підприємства, що допоможе більш докладно простежити вплив кожного фактору на ефективність ЗЕД.

В зарубіжній економічній літературі існує цілий ряд концепцій, які обґрунтовують конкурентні стратегії підприємства, характеризують чинники, які знаходяться в основі формування стійкої конкурентної позиції підприємства на ринку, визначають методи, інструменти, механізми, за допомогою яких підприємства досягають конкурентних переваг на ринку. Серед числа економістів, що проводили дослідження в цій області, слід назвати М. Портера, Г. Саймона, Д. Еклунда, Р. Мінцберга.

Проблема конкурентоспроможності актуальна як для національної економіки в цілому, так і для господарських первинних утворень – підприємств, організацій. Проте слід зазначити, що питання теорії і практики конкуренції в Україні та в інших пострадянських країнах ще недостатньо досліджені, а

розвиток економічної сфери нашої країни свідчить про те, що такий стан має місце ще й через відсутність фундаментальних розробок стосовно конкуренції.

УДК 658.11

Н.В. Бакало, к.е.н., доцент

Е.В. Харь, студент

Полтавський національний технічний університет

імені Юрія Кондратюка

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

На сьогоднішній день підприємства зустрічаються з новими реаліями, що впливають на ефективність управлінської діяльності. По-перше, це збільшення динамізму мінливості середовища, де існують організації. Сучасні умови ринку, насиченого товарами й послугами високої якості, ведуть до посилення конкурентної боротьби, швидкого виникнення нових сегментів ринку товарів і послуг, скорочення життєвих циклів продуктів. Ці обставини потребують від керівників оперативного прийняття рішень щодо організаційних змін, необхідних в умовах поточних і прогнозованих викликів зовнішнього конкурентного середовища. Практика показує, що кращі результати досягаються в тих випадках, коли організаційні зміни заплановані, коли „перелічено”, як зміни в одних частинах організації впливають на функціонування інших. Такі прогнози й розрахунки найбільш результативні при розгляді організації як системи, у якій елементи чітко зв’язані між собою, і тому легко зрозуміти, як зміни в одних впливають на зміни в інших.

По-друге, для успішної й ефективної роботи організацій у XXI столітті необхідні постійні й глибокі перетворення організаційних структур. Традиційні й домінуючі в бізнесі, адміністративному й суспільному управлінні лінійно-функціональні структури, що орієнтовані на стабільне зовнішнє середовище, не можуть забезпечувати необхідний динамізм організаційних змін. Їм на зміну приходять мережні, матричні,